

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 020421 18 Кж 9
Бања Лука, 22.05.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у Посебном вијећу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужених О. Б., Ј. Т., В. Т., В. Б., Н. О. и Н. М., због кривичног дјела извршеног у саставу криминалног удружења из члана 366. став 2. у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске, а оптуженог Ј. Т. и због кривичног дјела недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених и оптуженог Н. О., изјављеним на пресуду Окружног суда у Б. Л. – Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020421 17 К од 26.01.2018. године, у сједници вијећа одржаној дана 22.05.2018. године у присуству републичког јавног тужиоца др Драгице Глушац, оптужених и њихових браниоца Г. Ј., Н. П., М. Љ., М. М., Ј. И. и Г. М. из Б. Л., донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених О. Б., В. Т., В. Б., Н. М., Н. О. и његова жалба, а дјелимично уважава жалба браниоца оптуженог Ј. Т. и у односу на њега преиначава пресуда Окружног суда у Б. Л. – Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 020421 17 К од 26.01.2018. године у правној оцјени дјела и одлуци о казни тако што се радње оптуженог, описане у изреци те пресуде које су правно оцијењене као кривично дјело недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске, правно квалификују као кривично дјело недозвољене трговине из члана 281. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног закона Републике Српске, за које му се урврђује казна затвора у трајању од 2 (двје) године, док се казна затвора за кривично дјело почињено у саставу криминалног удружења из члана 366. став 2. Кривичног законика Републике Српске, у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) мјесеци узима правилно утврђеном, па га суд примјеном члана 52. и 56. Кривичног законика Републике Српске о с у ђ у ј е на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, у коју му се урачунава вријеме проведено у притвору од 30.03.2017. године, па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Б. Л. број 11 0 К 020421 17 К од 26.01.2018. године оглашени су кривим О. Б., Ј. Т., В. Т., В. Б., Н. О. и Н. М., због кривичног дјела извршеног у саставу криминалног удружења из члана 366. став 2. у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске, а оптуженог Ј. Т. и због кривичног дјела недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске и осуђени на казне затвора: О. Б. у трајању од пет година, В. Т. у трајању од три године, В. Б. у трајању од четири године, Н. О. у трајању од четири године, Н. М. у трајању од четири године, док је Ј. Т. за кривично дјело извршено у саставу криминалног удружења из члана 366. став 2. у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске утврђена казна затвора у трајању од четири године и шест мјесеци, а за кривично дјело недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске утврђена казна затвора у трајању од двије године, па му је изречена јединствена казна затвора у трајању од пет година и шест мјесеци, у које им је урачунато вријеме проведено у притвору од 30.03.2017. године, па надаље, трошкови кривичног поступка пали су на терет буџетских средстава, а оштећена са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу.

Против ове пресуде благовремено су изјавили жалбе браниоци оптужених и оптужени Н. О.

Бранилац оптуженог О. Б. адвокат Г. Ј. из Б. Л. пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, оптужени ослободи од оптужбе или пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи и оптуженом изрекне блажа казна.

Бранилац оптуженог Ј. Т., Н. П. из Б. Л. пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Бранилац оптужене В. Т. адвокат М. Љ. из Б. Л., пресуду побија због битних повреда кривичног поступка (очигледном омашком наведено парничног), погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи и оптужена ослободи од оптужбе или пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Бранилац оптуженог В. Б. адвокат М. М. из Б. Л. пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда преиначи и оптужба одбије или оптуженог ослободи од оптужбе или пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се пресуда преиначи и оптуженом изрекне мања казна затвора и ослободи га плаћања трошкова кривичног поступка.

Оптужени О. Н. у жалби не наводи основ побијања и жалбени приједлог али се према њеној садржини може закључити да то чини због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са циљем да се пресуда преиначи и он ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог Н. О. адвокат Ј. Ј. из Б. Л. пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се жалба уважи, пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог Н. М. адвокат Г. М. из Б. Л. пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се пресуда преиначи и оптуженом изрекне казна затвора у краћем трајању.

Републички јавни тужилац поднио је одговоре на жалбе, са приједлогом да се жалбе одбију као неосноване и првостепена пресуда потврди.

Браниоци оптужених су на сједници другостепеног вијећа изложили жалбе које су подржали и оптужени, а оптужени Н. О. је остао и код своје писмено изјављене жалбе.

Републички јавни тужилац је изложио одговоре на жалбе.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима, а цијенећи и наводе одговора на жалбу, овај суд је одлучио као у изреци из слjedeћих разлога:

Пажљивом анализом побијане пресуде у правцу жалбених приговора нису нађене битне повреде одредаба кривичног поступка на које се указује жалбама бранилаца.

Жалба браниоца оптуженог О. Б. указујући на повреде права на одбрану, неосновано приговара првостепеној пресуди да је приликом оцјене доказа поступила супротно одредби члана 295. став 2. ЗКП РС. Ово из разлога јер суд врши оцјену само оних доказа који се односе на одлучне чињенице у кривичном поступку и о томе је дужан да даје разлоге. У пресуди је изнесена кратка садржина доказа који су оцијењени појединачно и у међусобној повезаности, са датим разлозима, управо како то захтијева цитирана законска одредба. Пресуда

је изнијела, подвргла анализи и оцијенила садржину исказа свједока А. К., И. Ј., М. Е., Н. Х., М. Д., М. В. и Б. Г.. Она је и посебно оцијенила исказе свједока Д. М. и Д. М., које су дали на главном претресу у односу на оне које су дали у истрази, с обзиром да се у том дијелу разликују, дајући на страни 37. и 38. разлоге зашто је прихватила као тачне исказе из истраге, а не оне са главног претреса. Све исказе свједока првостепени суд је, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, правилно довео у везу са доказима прибављеним посебним истражним радњама надзора и техничког снимања телекомуникација, потврдама о привременом одузимању предмета и вјештачењем одузете опојне дроге. Ради тога се такав приступ у оцјени вјеродостојности исказа свједока, укључујући и оне који су противријечни, не може оспорити аргументима изнесеним у жалби. Што се тиче исказа оптужене В. Т. суд је на страни 42. пресуде дао разлоге зашто овај исказ прихвата и цијени и одговорио на приговоре које је одбрана у погледу тог исказа упућивала на главном претресу.

Без основа су и приговори из ове жалбе да је повријеђено право на одбрану зато што је тужилац предложио да се на главном претресу као доказ проведе вјештачење мобилних телефона извршено по наредби за вјештачење од 06.06.2017. године зато што је извршено након подизања оптужнице, а оптужени су приликом њеног потврђивања морали бити упознати са свим доказима. Ово из разлога јер налаз вјештака у вријеме подизања и потврђивања оптужнице није ни био сачињен, пошто је оптужница потврђена дана 26.06.2017. године, а налаз је сачињен дана 18.08.2017. године. Одбрана је након потврђивања оптужнице могла да изврши увид у све доказе, па тако и у наредбу за вјештачење телефона, а вјештачење са налазом је као доказ изведено на главном претресу заједно са датом наредбом чиме је одбрани омогућено да се о њему изјасни. Дакле, не ради се о вођењу истраге послје подизања оптужнице, као што то жалба тврди, већ се ради о доказу чије је прибављање наређено у истрази, а који је прибављен након потврђивања оптужнице за шта је тужилац овлашћен по закону. Осим тога, извођење доказа странкама и одбрани на главном претресу није временски ограничено јер се докази могу предлагати и изводити све до његовог завршетка, чиме се не повређује ни једно право одбране, укључујући и право на једнакост у поступању из члана 14. став 2. ЗКП РС, као што жалба погрешно закључује.

Није повријеђено право на одбрану када је првостепени суд дозволио тужиоцу да на главном претресу, након завршеног доказног поступка и прије давања завршних ријечи измијени оптужницу, као што то тврди жалба браниоца В. Б.. Одредба члана 290. ЗКП РС прописује да ако тужилац оцијени да изведени докази указују да се измијенило чињенично стање изнесено у оптужници, може на главном претресу измијенити оптужницу. Суд је одгодио главни претрес, питајући странке и браниоце да ли имају других приједлога, дајући им могућност да након измјене оптужнице, по потреби припреме одбрану, тако да оваквим поступањем првостепеног суда није повређено право на одбрану оптуженог, као што приговара ова жалба.

Ово право није повријеђено ни прихватањем исказа свједока Д. М., М. Д. и Д. М. датим пред овлашћеним службеним лицима. О томе је првостепени суд дао ваљане разлоге на страни 37. и 38. образложења побијане пресуде, које прихвата и овај суд упућујући на њих жалиоца.

Бранилац оптуженог Н. О. на сједници вијећа указала је да им није достављен одговор тужиоца на њихове жалбе, сугеришући да је тиме повријеђено право на одбрану. Овај приговор није основан из разлога јер достављање одговора противној странци и браниоцу није законом прописано. Одредбом члана 316. ЗКП РС прописано је само да се примјерак жалбе доставља на одговор противној страни и браниоцу, па суд одговор не доставља противној странци јер би то беспотребно одуговлачило жалбени поступак и било супротно начелу процесне економије.

Оптужена В. Т. је сво вријеме трајања кривичног поступка имала браниоца, па приговор њеног браниоца да она није имала одбрану по службеној дужности до пред крај суђења не указује на било какав вид повреде права на одбрану. Исто се односи и на његов приговор у вези психијатријског вјештачења јер је оно извршено и на основу њега је утврђено да оптужена може да учествује у суђењу.

Оптужени Н. О. према садржини жалбе указује на повреду права на одбрану кроз критику рада свог ранијег браниоца, критику одлука тужиоца и разлога које пресуда даје, а са којима он није задовољан, све заснивајући на негацији утврђених чињеница и не наводећи које процесне одредбе су повријеђене. Пажљивом оцјеном тих навода овај суд није нашао да оптуженом није пружено право на одговарајућу одбрану нити да му није дато одговарајуће и потпуно образложење пресуде.

Одбијајући приједлог браниоца оптуженог В. Б. да се као свједок саслуша С. Р. првостепени суд је доносећи рјешење на главном претресу образложио да то чини због економичности поступка. Ово произилази из транскрипта и тонског записа са главног претреса одржаног дана 20.12.2017. године. Осим тога из тонског записа са главног претреса видљиво је да је и сам бранилац оптуженог од ранијег таквог приједлога већ једном одустајао из истих разлога из којих је суд одбио његов нови приједлог. Код оваквог стања ствари, без обзира што то није образложио у писмено израђеној пресуди, саопштавањем разлога одбијања приједлога на главном претресу одбрани није ускраћено образложење за његово одбијање. Ради тога није повријеђено ни право на одбрану, па је овај жалбени приговор без основа.

Дакле, поступајући на наведени начин првостепени суд није повриједио одредбе закона на које се указује жалбама, а које би у себи садржавале повреду права на одбрану оптужених и тиме битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Жалба оптуженог О. Б. безуспјешно оспорава законитост прибављања доказа на којима је побијана пресуда заснована. Прихватањем исказа оптужене В. Т., датог у истрази, побијана пресуда није заснована на незаконитом доказу. Жалбени наводи да је оптужена провела у просторијама МУП-а више од 24 часа, којима се покушава сугерисати кршење њених права што би очигледно по мишљењу жалбе могло утицати и на законитост прибављања исказа, су нетачни. Оптужена је лишена слободе дана 30.03.2017. године у 19,15. часова, а тужиоцу је предата дана 31.03.2017. године у 11,00 часова, тако да је она у просторијама МУП-а РС провела највише 16 часова, а не дуже од 24 часа како се то у одговору

на жалбу правилно тврди. О њеној способности давања изјаве у истрази није се појавила сумња, а у току главног претреса извршеним психијатријским вјештачењем та способност додатно је потврђена. Осим произвољне тврдње засноване на томе што овај исказ терети остале оптужене, укључујући њене блиске сроднике, жалбе овог оптуженог и оптуженог Н. О., која ово побија у дијелу чињеничног стања, у прилог тврдњи о њеној неспособности не нуди ни један ваљан доказ.

Оптужена је у истрази оба пута (11,35 и у 15,50 часова) саслушана у својству осумњичене у присуству браниоца, а претходно је упозорена у смислу одредбе члана 143., укључујући и став 2. тачка в) ЗКП РС. Оба записника је и потписала у присуству браниоца, а што потврђују потписима и овлашћена лица, па елаборирање жалбе оптуженог Б. да ли су њени потписи потпуно идентични или се разликују остају беспредметно. Овакав исказ оптужене који је дат у истрази може се по законом прописаном изузетку од начела непосредности, сходно одредби члана 288. став 3. ЗКП РС, користити на главном претресу без обзира што она на њему није износила своју одбрану.

Чињеница да због такве њене одбране саоптуженим није дата могућност да је испитају у вези исказа датог у истрази не утиче на законитост овог доказа и донесене пресуде, као што жалба наводи нити повређује право на одбрану у који сегмент би тај приговор спадао. Ово из разлога јер се побијана пресуда не заснива једино, нити у одлучујућој мјери на њеном исказу, већ и на исказима саслушаних свједока А. К., М. В., Д. М. и осталих, које суд цијени заједно са материјалним доказима и доказима прибављеним посебним истражним радњама и детаљно образлаже.

Ово што је до сада речено о законитости доказа односи се и на идентичне приговоре из жалбе бранилаца оптуженог Н. О., као и на приговоре браниоца оптуженог Ј. Т., В. Т. и В. Б. у односу на процесни положај оптужене В. Т. и могућност коришћења њеног исказа.

Законит доказ је и исказ свједока А. К. јер на његову законитост не утиче процјена одбране да ли је против овог свједока, за радње набављања дроге од оптуженог за своје пријатеље, требао бити покренут кривични поступак. Он у овом кривичном поступку има својство свједока, а не осумњиченог као што то жалба браниоца оптуженог Б. сугерише, тако је по правилима закона саслушан као свједок, због чега је његов исказ законит.

Неоснован је и приговор жалбе овог браниоца да је потврда о привременом одузимању предмета број 10-02/2-2-15/16 од 04.03.2016. године незаконит доказ и да по принципу „труле воћке„ је незаконит доказ и потврда број 10-02/2-2-15/16 од 07.03.2016. године као и наредба Основног суда Б. Л. број 71 0 К 234216 16 Кпп од 09.03.2016. године због неправилне примјене одредбе члана 130. ЗКП РС. Ово из разлога јер је из наведене потврде видљиво да се свједок А. К., од кога је опојна дрога одузета, није изричито противио одузимању већ ју је добровољно предао, одузимање је наредбом суда накнадно одобрено, а како није било изричитог противљења протек рока од 72 часа од момента претресања не утиче на законитост доказа јер се наведена законска одредба примјењује у случају изричитог противљења лица од ког се одузима предмет.

Опојна дрога која је одузета од оптуженог по потврди број 10-02/2-2-85/15 од 25.09.2015. године добровољно је предата, а по потврди број 10-02/2-2-25/16 од 18.03.2016. године одузета је приликом лишавања слободе, на што оптужени није имао примједби, о томе је обавијештен тужилац и дрога је депонована код Основног суда у Б. Л. Ради тога овдје се не ради о незаконитим доказима а о томе је првостепени суд дао образложење на страни 42. и 43. побијане пресуде, па се жалилац на њега упућује.

Што се тиче приговора из исте жалбе у вези са писменим извјештајем тужиоца о предузетим посебним истражним радњама надзора и техничког снимања телекомуникација судији за претходни поступак, наводи жалбе су произвољни јер жалба не указује на чему заснива своју тврдњу да је поступљено супротно одредбама члана 237. став 1. ЗКП РС. Првостепени суд је утврдио да су се посебне истражне радње проводиле према оптуженима на основу и у складу са наредбом судије за претходни поступак, па су докази прибављени тим истражним радњама законити. Законитост ових доказа цијенио је првостепени суд па је ирелевантан приговор о поступку њиховог достављања и оцјене од стране судије за претходни поступак.

Жалба браниоца оптуженог В. Б. нетачно и неосновано тврди да је суд прихватио незаконит записник о саслушању свједока Н. Х. пред овлашћеним службеним лицима јер је сачињен на ћириличном писму, иако је она на главном претресу изјавила да не зна да чита и пише ћирилицу. Ово из разлога што првостепени суд наведени записник није прихватио ни уврстио у доказни материјал зато што није потписан од записничара и полицијског службеника и он је враћен тужиоцу. Овај свједок је непосредно саслушана на главном претресу у ком исказу је описала догађај из 2015. године и тај њен исказ је суд цијенио.

Зато жалбени приговори који су до сада образложени о заснивању пресуде на незаконитим доказима нису основани, тако да није ни почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. зачка 3) ЗКП РС.

Супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених изрека побијане пресуде није неразумљива нити противрјечна сама себи и датим разлозима, а пресуда садржи разлоге о свим одлучним чињеницама. У изреци пресуде су садржани сви елементи бића кривичних дјела за које су оптужени оглашени кривим. Овако конципирана изрека њихову припадност организованој криминалној групи и појединачне радње одређује како по реалној дјелатности тако и по психичком односу према тој дјелатности. У том погледу мјесто и улога сваког оптуженог су утврђени на начин да јасно одређују његово понашање у складу са правном оцјеном почињеног кривичног дјела.

Жалбе сматрају да коришћења различитих термина „злочиначко удружење“, „организовано криминално удружење“ и „организована група“ чини пресуду у изреци неразумљивом и супротном разлозима. С обзиром да се диспозиција кривичног дјела за које су оглашени кривим по елементима који одређују биће кривичног дјела у новом законнику и ранијем кривичном закону садржински не разликују то су ови приговори неосновани, као и приговор повреде закона да ово кривично дјело није прописано у кривичном законнику због различитих појмова злочиначке групе и злочиначке организације.

Такође дати су разлози за све утврђене одлучне чињенице који нису супротни изреци пресуде и изведеним доказима које као такве прихвата и овај суд и на њих упућује жалиоце. Оспоравајући ваљаност датих разлога жалбе се углавном баве чињеничном основом побијане пресуде покушавајући да кроз овај основ издејствују другачију оцјену доказа што би водило ревидирању чињеничног стања тако да оно њима одговара. Како по својој садржини тај приговор спада у основ побијања погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања то ће о њему у дијелу о том жалбеном основу и бити више ријечи. С обзиром на наведено овај суд налази да побијана пресуда није починила битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Опширном елаборацијом жалбе подвргавају критици чињеничну основу побијане пресуде. У настојању да потврде своје наводе о погрешно и непотпуно утврђеном стању приступају селективној и некритичкој оцјени изведених доказа, западајући у нелогичности и неувјерљивости због којих приговарају самој пресуди. Посебно се подвргавају критици искази свједока које суд цијени и на основу њих утврђује одлучне чињенице, а прије свега исказ оптужене В. Т. дат у истрази. Због тога у својим тврдњама и остају без конкретних резултата и успеха.

Свједоци чије исказе суд прихвата потврдили су када, гдје и како су од оптужених куповали опојну дрогу. Ово произилази из исказа свједока А. К. да је од оптуженог О. Б. у току 2016. и 2017. године више пута куповао опојну дрогу кокаин, а свједок И. Ј. потврђује да је крајем 2016. и почетком 2017. године четири пута куповао опојну дрогу кокаин од В. Б.. Овај свједок детаљно описује за који износ је куповао дрогу и гдје се налази кућа оптуженог у коју је одлазио тади куповине, што овом исказу даје посебну увјерљивост. Вазано за овог оптуженог свједок Н. Х. је потврдила да је била са њим дана 25.09.2015. године када је лишен слободе, да ју је након тога Б. позивао из полицијске станице и тражио да оде на мјесто гдје је ухапшен, да потражи нешто што је њему испало. Свједок потврђује да је тада везано за то контактирала и са оптуженим Т. Ј.. Своје познанство са Б. В. потврдила је и свједок М. Е. објаснивши како су се упознали, како су остваривали телефонске комуникације и преко којих бројева телефона и како га је упознала са својим пријатељима којим је он касније продавао дрогу. Овај исказ је садржајан, одређен и увјерљив, потврђен је и доказима транскрипата телефонских контаката између свједока и оптуженог па му је суд оправдано поклонио вјеру. Свједок М. В. је детаљно описао догађај од 04.03.2016. године пред кућом оптуженог О. Б., долазак и понашање свједока А. К. и то да им је приликом саслушања свједок изјавио да је дрогу купио од оптуженог Б.. Овај исказ је увјерљив с обзиром да је дрога од њега и одузета, према потврди о одузимању предмета број 10-02/2-2-15/16 од 04.03.2016. године, а за коју је вјештачењем утврђено да се ради о опојној дроги. Овај свједок се детаљно изјашњава и о доласку оптуженог В. Б. до куће Б. О. 18.03.2016. године, како се понашао, да су том приликом код њега пронашли и одузели 10,32 грама опојне дроге кокаин, а да је ово тачно произилази и из потврде о привременом одузимању предмета број 10-02/2-2-25/16 од 18.03.2016. године. Сагласно овом свједоку све то што се дешавало 18.03.2016. године потврдио је и свједок Б. Г. и то да је са В. Б. пред кућу оптуженог Б. путничким возилом као сувозач дошао и М. Д. и да је том приликом од оптуженог Б. одузета опојна дрога. Суд правилно цијени и прихвата исказе из истраге свједока Д. М. да је од оптуженог Б. пар пута куповао

кокаин, као и свједока Д. М. да је до кокаина долазио преко свог пријатеља Д. С. са којим је неколико пута ишао до куће овог оптуженог гдје је С. куповао кокаин.

Правилном оцјеном исказа оптужене В. Т. о томе под којим је околностима преузимала опојну дрогу кокаин од оптуженог О. Б. потврђени су искази раније наведених свједока. Оптужена у свом исказу детаљно описује да је оптужени Б. једне прилике, доносио дрогу њиховој кући, да су је претходно супруг или син позивали телефоном говорећи да ће „Ж.“ донијети нешто да преузме и да је она знала да се ради о дроги кокаин коју је упаковану преузету од оптуженог Б. касније предавала Ј. Т. или В.. Она је такође потврдила да је једанпут дрогу преузету од оптуженог Б. предала оптуженом Н. О. званом „Ћ.“ из Б., пошто ју је прије тога звао супруг и рекао да ће доћи Н. по „гуме“ и да је она знала да се ради о опојној дроги кокаин. Овако детаљном, логичном и увјерљивом исказу са описом свега што се дешавало, времена и мјеста, надимка оптуженог, жаргона „гуме“ за дрогу, првостепени суд оправдано поклања вјеру. Овај исказ чврсто потврђује и радње оптуженог Н. О. које жалба безуспјешно покушава да негира.

Доводећи исказе ових свједока и оптужене В. Т. у везу са садржајем тонских записа телефонских разговора, потврда о привременом одузимању предмета, вјештачењем одузете материје, првостепени суд долази до правилних и потпуних закључака о одлучним чињеницама о начину и околностима извршења сваке конкретне радње појединог оптуженог и његове улоге у заједничком дјеловању које на тај начин утврђује.

С обзиром на овакав приступ суда у оцјени доказа разговори вођени између оптужених Ј. Т. и О. Б. нису једини доказ за закључак да је оптужени Б. у оквиру групе или удружења набављао и продавао опојну дрогу, као што то неосновано тврди жалба његовог браниоца. Као што је већ речено докази прибављени посебним истражним радњама доведени су у везу и са исказима свједока А. К., М. В., Б. Г., М. Д. и оптужене В. Т. који то потврђују, као и са потврдама о одузетом кокаину и осталим доказима.

Оптужена В. Т. изјавила је како зна да је њен супруг ишао на аутобуску станицу ради преузимања таблета које је намјеравао да пошаље у Ш.. Ово потврђује и СМС комуникација између Б. и Т. у којој разговарају о „бомбоницама“ и аутобуској станици. Све то, као и ранија пресуда којом је осуђен за исто кривично дјело ради недозвољене трговине истим таблетама, потврђује да оптужени Ј. није набављао таблете за своје потребе већ за продају. Све то потврђује, супротно жалбеним тврдњама, како је првостепени суд правилно закључио да је он таблете набављао ради продаје и да се тиме стичу сва обиљежја кривичног дјела које му се ставља на терет.

Правилно је суд утврдио да из доказа прибављених посебним истражним радњама тајног праћења и техничког снимања лица и предмета, повезаних са исказом свједока Б. Г. произлази да се оптужени Н. М. бавио неовлашћеним прометом опојних дрога које је преузимао од њему познатих чланова злочиначког удружења Ј. Т., В. Т. и В. Б.. Ово је потврђено и Службеном забиљешком МУП-а број 10-02/2-2-758/15 од 24.11.2015. године, потврдом о привременом одузимању предмета од 14.11.2015. године и потврдом о предаји предмета Основном суду Б.

Л.. Из ових доказа произлази да дрога није била намјењена искључиво за његову личну употребу с обзиром да се ради о већој количини и вриједности дроге која се упакована у осам врећица налазила код оптуженог који је био на улици, већ да је купљена ради даље продаје.

Околност да је оптужени М. при набављању и продаји дроге користио кућу у којој станују оптужени Ј. Т., В. Т. и В. Б. указује да је он постао припадник организоване криминалне групе и вршио радње које је побијана пресуда утврдила, без обзира што није имао непосредних контаката са свим њеним члановима. Ово произилази из исказа оптужене В. Т. и свједока И. Ј.. Све ове доказе првостепени суд је правилно цијенио и одлучне чињенице потпуно утврдио, тако да су неосновани приговори браниоца оптуженог М. засновани на томе да В. Б. у наведено вријеме није боравио у својој кући. Осим тога жалба губи из вида чињеницу да се и не тврди да је оптужени М. кокаин купио лично од В. већ да је исти преузео у кући у којој станују чланови наведене криминалне групе.

Одбијање приједлога одбране оптуженог В. Б. да се као свједок саслуша С. Р. у вези тачке 6. пресуде није утицало на правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања. Ово зато што из исказа самог оптуженог произилази да је он наводно отишао на пут са свједоком дана 04.03.2016. године у 7,00 часова ујутро, а да су се у В. Л. вратили у 19,00 часова, док се утврђује да је инкриминисане радње предузео око 20,45 часова тог дана, скоро два сата након што се свједок више није налазио у његовом друштву, као што се то у одговору на жалбу правилно указује.

С обзиром на наведено нису основани приговори које жалбе упућују првостепеној пресуди да је у њој чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено.

Пошто није починио битну повреду одредаба кривичног поступка првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно примијенио кривични закон и радње свих оптужених правно оцијенио као кривично дјело извршеног у саставу криминалног удружења из члана 36б. став 2. у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС и за те радње их огласио кривим. О томе је суд дао разлоге на страни 43. побијане пресуде које прихвата и овај суд па на њих упућује жалиоце.

Насупрот томе првостепени суд је оглашавајући оптуженог Јеленка Тамбурића кривим за кривично дјело недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске повриједио кривични закон на његову штету јер је примијенио закон који се не може примијенити. За кривично дјело недозвољене трговине из члана 281. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног закона Републике Српске, који је важио у вријеме извршења кривичног дјела, била је запријеђена казна затвора од шест мјесеци до пет година, док је за кривично дјело недозвољене трговине из члана 271. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног законика Републике Српске, који је сада на снази и који је суд примијенио, запријеђена је казна затвора од једне до пет године и новчана казна. С обзиром на виши посебни минимум запријеђене казне и обавезно изрицање и новчане казне уз казну затвора то је примијењени закон

строжи од закона који је био на снази у вријеме извршења кривичног дјела. Будући да је одредбом члана 9. став 2. Кривичног законика Републике Српске прописано ако је послије извршења кривичног дјела, а прије доношења правноснажне пресуде једном или више пута измјењен закон, примјениће се закон који је најблажи за учиниоце, то је првостепени суд примјењујући строжи закон починио повреду кривичног закона из члана 312. став 1. тачка г) ЗКП РС. Ради тога је у том дијелу ваљало првостепену пресуду преиначити и радње овог оптуженог за наведено кривично дјело правно оцијенити као кривично дјело недозвољене трговине из члана 281. став 3. у вези са ставом 1. и 2. Кривичног закона Републике Српске и за то дјело му утврдити казну затвора у трајању од двије године, а утврђену казну затвора у трајању од четири године и шест мјесеци за кривично дјело извршено у саставу криминалног удружења из члана 366. став 2. у вези са кривичним дјелом неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС из побијане пресуде прихватити као правилну и изрећи му јединствену казну затвора у трајању од пет година и шест мјесеци. Овим утврђеним казнама и јединственом казном која је изречена по налажењу овог суда ће се, с обзиром на утврђене олакшавајуће и отежавајуће околности из првостепене пресуде, остварити законом прописана сврха кажњавања.

Што се тиче приговора жалбе да се у односу на ово кривично дјело оптуженог Ј. Т. ради о пресуђеној ствари, због чега је суд оглашавајући га кривим починио повреду кривичног закона из члана 312. став 1. тачка в) ЗКП РС, они нису основани. Овдје се не ради о пресуђеној ствари јер је суд ранијом пресудом, на коју се жалба позива, оптуженог огласио кривим за исто кривично дјело почињено 26.12.2015. године, а овом пресудом за дјело почињено 30.03.2017. године, о чему је пресуда дала образложење које прихвата и овај суд упућујући на њега и жалиоца.

У вези са жалбама осталих оптужених овај суд је испитао првостепену пресуду у вези са казнама, па је нашао да су утврђене казне затвора и изречене јединствене казне од стране првостепеног суда правилно одмјерене. Приликом одмјеравања казне првостепени суд је правилно утврдио све олакшавајуће и отежавајуће околности које се стичу на страни оптужених. Ове околности су правилно оцијењене у међусобном односу и у односу на радње оптужених и њихове личности, остварујући одговарајући утицај на утврђене и јединствену казну. Овај суд сматра да се само утврђеним казнама затвора и изреченим јединственим казнама од стране првостепеног суда може остварити законом прописана сврха кажњавања.

Што се тиче одлуке о трошковима суд је трошкове утврдио према њиховој висини и разлозима настанка, а могућност њиховог плаћања правилно оцијенио према имовинским приликама и околностима оптужених.

Из наведених разлога ваљало је примјеном члана 328. ЗКП РС дјелимично уважити жалбу браниоца оптуженог Ј. Т., а жалбе бранилаца осталих оптужених и оптуженог Н. О. одбити као неосноване и пресудити као у изреци.

Записничар
Софија Рибих

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић